

Nr 221 - HERFST 2018

Driemaandelijks magazine van
SOS KINDERDORPEN BELGIË VZW
Onder Hoge Bescherming
van Hare Majesteit de Koningin

MAGAZINE

Actua

Reem uit Syrië
kan eindelijk
terug naar school

Dossier

SOS Kinderdorpen
ijvert voor de beste
opvang en zorg voor
jonge kinderen

Getuigenis

Begeleider Ahmed
blijkt terug op twee
jaar Hejmo

“Samen naar steeds betere opvang en begeleiding voor kinderen”

Hilde Boeykens, directrice

Beste vrienden van SOS Kinderdorpen

U kon er al over lezen in onze vorige magazines en ons jaaverslag: de jongste twee jaar hebben we hard gewerkt aan de kwaliteitsverbetering van onze opvang- en begeleidingsprojecten in België:

- we gaven een ruimere invulling aan ons kinderdorp bij Marche-en-Famenne,
- we openden een opvanghuis voor kindvluchtelingen in Kraainem (Hejmo),
- we staan met het Simbahuis aan de vooravond van een nieuw type opvang voor de allerjongste kinderen (zie pagina 4-7).

Dat deden we niet alleen, maar altijd in samenspraak met heel wat actoren binnen de jeugdzorgsector. We luisterden naar kinderen en jongeren met ervaring in de jeugdzorg, praatten met begeleiders en voorzieningen en koppelden die inzichten aan onze eigen ervaring in het opvangen van kinderen. Die samenwerking is cruciaal in onze visie: met een gezamenlijke expertise willen we de opvang en begeleiding van kinderen in moeilijke familiesituaties duurzaam verbeteren. Vanuit SOS Kinderdorpen nemen we daarbij graag een rol op als innovator: een kleine maar moedige organisatie, die als het nodig is z'n nek durft uitsteken om mee te helpen de jeugdzorg structureel te verbeteren.

Onze 70 jaar internationale ervaring in het opvangen en opvoeden van kinderen is hiervoor een grote inspiratiebron. Met vooral in Europa heel wat expertise en innovatieve projecten georganiseerd door onze Europese collega's. Op pagina 4 tot 7 van dit magazine vindt u hier alvast een mooi voorbeeld van. U leest er hoe SOS Kinderdorpen in heel wat landen in Europa ijvert voor een betere opvang en begeleiding van de allerjongste kinderen. Want de eerste 1000 dagen van een kind zijn uitzonderlijk belangrijk voor zijn verdere ontwikkeling. Zo zorgen wij ervoor dat uw gift zoveel mogelijk impact heeft. Zodat kinderen in moeilijke familiesituaties de liefdevolle zorg van hun ouders terugvinden. En zodat kinderen die niet bij hun ouders terecht kunnen toch opgroeien in een liefdevolle familiale omgeving.

Ik dank u van harte voor uw steun en hoop dat we ook tijdens dit najaar van 2018 op uw steun kunnen blijven rekenen.

Hilde Boeykens
Directrice

colofon

SOS Kinderdorpen is een internationale niet-gouvernementele sociale hulporganisatie die zich sinds 1949 inzet voor de noden, belangen en rechten van het kind. SOS Kinderdorpen is ook actief in België.

Ons 'Magazine' verschijnt 4 keer per jaar.

Leden van de Raad van Bestuur van SOS Kinderdorpen België vzw op 31/05/2018:

Voorzitter: Bruno van Lierde
Vice-voorzitters: Piet Dejonghe, Aernout van der Mersch
Effectieve Leden: Johan Cottenie, Filiep Deforche, Yvan de Launoit, Alain Goldschmidt, Paul Leyman, Jean-Pierre Marchant, Filip Tanghe, Evelyne Titeca,
Toegetreden leden: De leden van de Raad van Bestuur en Barbara François (Erevoorzitster), Pascale Berryer, Anne-Catherine Chevalier, Albert Fraipont, Jasmina Kuen, Rosa Maus de Rolley, Charles Ferdinand Nothomb, Ghislaine Rondeaux, Nathalie Schots-van Bogaert, Kristina Ver Foley
Directrice: Hilde Boeykens

Redactie: SOS Kinderdorpen
Redactie afgesloten op 20.09.2018
Foto's: Archief SOS,
Vormgeving: All About Content (www.allaboutcontent.be)
member of
Druk: Corelio printing

Verantwoordelijke uitgever: Hilde Boeykens
Tel: 02 538 57 38
Mail: info@sos-kinderdorpen.be
Website: www.sos-kinderdorpen.be
Adres: Gachardstraat 88/6, 1050 Brussel

NB: Cette revue est également disponible en version française sur simple demande.

Dit magazine werd gedrukt op 100% gerecycleerd papier met het FSC® Recycled certificaat en EU Ecolabel.

SOS Kinderdorpen respecteert uw privacy

Uw privacy en de bescherming van uw persoonsgegevens is voor ons een prioriteit. Naar aanleiding van de nieuwe Europese wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens (GDPR) werkten we ons privacybeleid bij. Zo verzekeren we dat uw gegevens altijd veilig zijn en dat uw gift, bezoek aan onze website of inschrijving op onze nieuwsbrief een positieve ervaring blijft. Voor meer informatie kan u terecht op onze website: www.sos-kinderdorpen.be/privacy-en-algemene-voorwaarden.

Abdoulaye Diouf werkt vandaag als chauffeur en fotograaf voor SOS Kinderdorpen in Senegal.

Abdoulaye groeide op in het SOS Kinderdorp Dakar (Senegal)

Abdoulaye Diouf is vandaag 40 jaar en werkt als chauffeur en fotograaf voor SOS Kinderdorpen in Senegal. De organisatie is zowat de grootste constante in zijn leven: hij kwam er toe toen hij een jaar oud was en ging er niet meer weg.

“Mijn verhaal bij SOS Kinderdorpen begint in 1979”, vertelt Abdoulaye ons. “Ik was een jaar oud toen ik opgevangen werd door mijn SOS mama, Fatou Sy. “Mijn moeder overleed bij mijn geboorte. De familie die ik nog had, leefde zelf in precare omstandigheden en kon niet voor me zorgen.” Abdoulaye verbleef eerst nog een paar maanden in een weeshuis in Dakar, tot het SOS Kinderdorp in Dakar een oplossing op lange termijn kon bieden.

Mama Fatou Sy

“Met de loop der jaren ben ik gaan beseffen hoeveel geluk ik had dat ik in het kinderdorp kon opgroeien”, gaat Abdoulaye verder. “Mijn SOS mama heeft me met de papfles grootgebracht en droeg me de eerste jaren overal met zich mee in een draagdoek. Toen ik een jaar of vijf was, kreeg ik meningitis, hersenvliesontsteking en moest ik naar het ziekenhuis. Mama Fatou Sy moest eigenlijk genieten van een paar rustdagen die ze had gepland. Niettegenstaande bleef ze de hele tijd bij mij. Ik was nog klein, maar

ik kan me haar troostende woorden van toen nog altijd voor de geest halen.”

Abdoulaye Diouf als kindje met Mama Fatou Sy

Familie

“Ik houd een heel warm gevoel over aan mijn jeugd in het kinderdorp. Het was een betrekkelijk zorgeloze tijd, ook al waren er moeilijke momenten. Ik ben onderweg een aantal mensen verloren die me dierbaar waren en ben ook moeten stoppen met school zonder diploma. Maar ik heb altijd het gevoel gehad ergens thuis te horen, samen met mama Fatou Sy en mijn SOS broers en zussen uit het kinderdorp.

Zij waren er altijd voor me, op de goede en de moeilijke momenten.”

Mijn eerste contract

“Tijdens mijn tienerjaren bracht ik veel tijd door met de klusjesman, Tonton Mbaye Sène. Ik volgde hem tijdens zijn werk en hielp waar ik kon. Het is op zijn aanraden dat ik in 2000 mijn eerste arbeidscontract kreeg: ik werd zelf klusjesman bij SOS Kinderdorpen. In die periode haalde ik ook mijn rijbewijs en kon ik na lang sparen een fototoestel kopen. Fotografie heeft me altijd geboeid. Vandaag combineer ik al die ervaringen en zet ik die ten dienste van de organisatie waaraan ik zoveel te danken heb. Het is dankzij SOS Kinderdorpen dat ik vandaag ben uitgegroeid tot een verantwoordelijke burger.”

Bouw mee aan mooie verhalen zoals dat van Abdoulaye.

Doe een gift op rekeningnummer BE17 3100 4034 5521 of surf naar www.sos-kinderdorpen.be/gift.

Een liefdevolle omgeving is bepalend voor de ontwikkeling van elk kind.

SOS Kinderdorpen ijvert voor betere opvang en begeleiding van de allerkleinsten

“Eerste duizend dagen van een kind zijn cruciaal voor zijn ontwikkeling”

Experts zijn het erover eens: een liefdevolle omgeving die beantwoordt aan de fysieke en emotionele behoeften van een kind is bepalend voor zijn ontwikkeling. Zéker bij de allerjongste kinderen. Een gebrek daaraan kan ernstige gevolgen hebben voor de rest van hun leven. SOS Kinderdorpen ijvert voor een betere opvang en begeleiding, zodat jonge kinderen in moeilijke familiesituaties toch opgroeien in gunstige omstandigheden.

Met opvangprojecten voor kinderen over de hele wereld weten we bij SOS Kinderdorpen heel goed hoe belangrijk goede zorg en liefdevolle aandacht van een ouder voor zijn kinderen kan zijn. Ook vandaag nog zien we dit elke dag in onze projecten: kinderen die in hun eerste levensjaren te weinig zorg en aandacht kregen, die verwaarloosd werden of geweld meemaakten, dragen de gevolgen daarvan nog lang met zich mee. Want de eerste duizend dagen van een kind, vanaf de conceptie tot de

tweede verjaardag, zijn ontzettend belangrijk voor de ontwikkeling.

In die periode

1. ontwikkelen we al onze vitale levensfuncties,
2. leggen we de basis voor een veilige hechting,
3. en maken onze hersenen continu verbindingen die bepalend zijn voor onze verdere fysieke, emotionele en cognitieve ontwikkeling.

Als jonge kinderen opgroeien zonder de zorg, liefde en aandacht van tenminste één ouder, komt die ontwikkeling ernstig in gevaar.

Opvang en begeleiding innoveren

Vanuit onze ervaring met kinderen uit moeilijke gezinssituaties, ijveren we in België en heel wat andere Europese landen voor de best mogelijke opvang en zorg, in de eerste plaats voor jonge kinderen. We concentreren ons daarbij op kin-

deren die (1) te weinig of (2) helemaal niet kunnen rekenen op de zorg van tenminste één ouder. We onderzoeken waar het huidige hulpaanbod tekortschiet en gaan, samen met de overheid en andere partners in de jeugdzorg, op zoek naar innovatieve manieren om het ondersteuningsnetwerk structureel te verbeteren. Dat kan zowel door ouders te versterken in hun rol als opvoeder als door kinderen effectief op te vangen in een liefdevolle omgeving.

SOS Kinderdorpen ijvert voor de beste opvang en zorg voor jonge kinderen.

Sterke ouders, sterke kinderen

De oorspronkelijke familie is nog steeds de beste plaats voor een kind om op te groeien. Als die familie voldoende potentieel heeft om de zorg voor hun kinderen naar een goed niveau te brengen, dan gaan we altijd eerst met hen aan de slag. We bekijken welke elementen de liefdevolle zorg in de weg staan en zoeken samen met het gezin naar oplossingen. Soms ligt armoede en stress aan de basis van de moeilijkheden, of verslavingen, psychologische moeilijkheden, onverwerkte trauma's...

Wij willen de ouders voldoende pedagogische vaardigheden aanleren zodat ze sterk genoeg zijn om hun kinderen goed op te voeden.

Kinderen hebben veerkracht

Als de situatie thuis de veiligheid van kinderen ernstig in gevaar brengt, is het belangrijk om snel en goed te handelen. Dat wil zeggen: hen een plek bieden waar ze veilig zijn, weg van geweld en stress,

waar aan hun basisbehoeften voldaan is en waar ze zich kunnen hechten aan een betrouwbare volwassene. Zo vergroot je de kans op een goede verdere ontwikkeling. Want naast zeer kwetsbaar, zijn jonge kinderen ook zeer flexibel en veerkrachtig. Ook in Europa is de alternatieve

opvang van deze groep kinderen vaak niet aangepast aan hun specifieke noden. SOS Kinderdorpen dient zich aan als een innovatieve partner om de opvang en begeleiding van deze kinderen te verbeteren, samen met de overheid en diverse partners in de jeugdzorgsector.

Opvang van vondelingen in Kosovo

In Kosovo rust er vandaag nog een sterk taboe op kinderen die niet in het kader van een huwelijk geboren worden. Daardoor komt het regelmatig voor dat baby's meteen bij de geboorte achtergelaten worden. Voor veel van die kinderen is er vandaag geen gepaste opvang, waardoor ze vaak maanden gewoon in het ziekenhuis blijven. Daar geeft echter niemand die baby's de liefde en nabijheid die jonge kinderen zo nodig hebben.

Onze directrice, Hilde Boeykens, was enkele jaren terug zelf getuige van die situatie: "doordat er niemand is om op hun pogingen tot contact te reageren, zijn de meeste baby's voor hun leeftijd onvoldoende ontwikkeld en erg passief. Zonder de liefde van een zorgzame volwassene, kunnen kinderen gewoon niet groeien." Daarom heeft SOS Kinderdorpen drie SOS familiehuizen in de hoofdstad Pristina. Daar krijgen de kinderen de zorg van een SOS moeder, terwijl we voor hen de beste, permanente plek zoeken om op te groeien. SOS Kinderdorpen is de enige organisatie in Pristina die dit soort opvang biedt.

Opvoedingscentra voor jonge kinderen in Spanje

In Spanje organiseert SOS Kinderdorpen vijf "Centro de Educación Infantil" voor gezinnen met kinderen van nul tot drie jaar oud in een kwetsbare situatie. De kinderen kunnen er overdag terecht in een veilige, affectieve omgeving, waar tegemoet wordt gekomen aan de fysieke, emotionele en sociale noden van de kinderen. Tegelijkertijd gaan we met de ouders aan de slag: we bekijken samen wat er moeilijk loopt in het gezin: huisvesting, werk, psychologisch welzijn... en zoeken samen naar oplossingen. Zo willen we de ouders versterken in hun rol als opvoeder en ervoor zorgen dat de kinderen op lange termijn een veilige thuis vinden bij hun oorspronkelijke ouders.

Intensieve therapie voor kinderen met gedragsstoornis in Litouwen

Kinderen met complexe stoornissen (onveilige hechting, verontrustend gedrag, emotionele last) worden in Litouwen meestal opgenomen in psychiatrische ziekenhuizen. De behandeling is er symptomatisch en voornamelijk gebaseerd op medicatie. Vanuit onze verschillende kinderdorpen in Litouwen, zagen we dit ook gebeuren bij kinderen die we zelf opvangen. Daarop verzamelden we de kennis en praktijken uit onder andere Noorwegen en Duitsland om een centrum op te starten dat op zoek gaat naar de oorzaken van dit gedrag. Heel vaak zijn dat onverwerkte trauma's uit de eerste levensjaren: verwaarlozing of geweld, het verlies van een ouder... Met intensieve therapie helpen we de kinderen om die trauma's te verwerken, eerder dan de symptomen te onderdrukken.

Een nieuw type opvanghuis voor de allerjongste kinderen in Vlaanderen

Ook in Vlaanderen is de jeugdzorgsector het erover eens dat er nood is aan alternatieve opvang die beter inspeelt op de specifieke noden van jonge kinderen. De Vlaamse overheid schenkt SOS Kinderdorpen daarom het vertrouwen om een pilootproject op te starten, met een type opvang en begeleiding die vandaag nog niet bestaat in Vlaanderen. In dat nieuwe type bieden twee vaste ouderfiguren, Simba-ouders, een kleinschalige, familiale omgeving aan één of twee kinderen (nul tot drie jaar). Eén van de Simba-ouders werkt voor SOS Kinderdorpen, de ander stapt actief mee in het verhaal.

Vacature: SOS Kinderdorpen zoekt Simba-ouders!

Als Simba-ouder bied je één of twee kinderen een warme thuis. Dat doe je op dagelijkse basis voor een periode tot maximaal anderhalf jaar. Ben je geïnteresseerd? Surf naar www.sos-kinderdorpen.be/simba-ouder.

Drie redenen waarom de eerste duizend dagen van een kind zo belangrijk zijn

1. Bouwstenen voor een sterk lichaam

De eerste duizend dagen van een kind beginnen bij de verwekking. Gedurende 40 weken, ongeveer negen maanden, ontwikkelen we in de buik van mama de vitale functies die we nodig hebben om te overleven in 'de buitenwereld'. Daarvoor hebben we voldoende bouwstenen nodig. En die halen we uit een gezonde, evenwichtige voeding, via de moeder natuurlijk.

Als we bepaalde bouwstenen missen, bijvoorbeeld door eenzijdige voeding of ondervoeding, kan dat ernstige gevolgen hebben voor onze fysieke ontwikkeling, ook op latere leeftijd. We hebben dan een groter risico op obesitas, bepaalde kankers, hartziektes, diabetes... We zijn vatbaarder voor ziektes en infecties. En onze hersenen ontwikkelen een kleiner deel van hun potentieel, waardoor we minder vaardigheden verwerven en het dus ook slechter doen op school.

Ook na de geboorte blijft een goede voeding natuurlijk belangrijk. Onder andere voor de ontwikkeling van het immuunsysteem, de groei van het lichaam en de ontwikkeling van de hersenen.

2. De basis voor een veilige hechting

De mens is vanaf de geboorte gericht op contact met anderen. Het huilen van een baby, het oogcontact, het eerste lachje... het is gedrag dat we gebruiken om de aandacht van onze ouders te trekken en hen te wijzen op onze behoeften. Honger, buikpijn, koud, warm, natte luier. Het is ook aan die mensen dat we ons gaan hechten, diegenen

die aandacht hebben voor waar we naar verlangen, die reageren op de signalen die we hen toezenden. Zij bieden ons de veilige basis die we nodig hebben om de wereld te ontdekken, het vertrouwen om al die nieuwe ervaringen te trotseren.

Als we die veilige basis niet hebben, missen we het vertrouwen om die wereld te gaan verkennen. Als we als kind onze gehechtheidsfiguur verliezen, verliezen we ook een deel van onszelf en ons vertrouwen in de wereld rondom ons. Als we niemand hebben die ons toont wat kan en wat niet kan, wat gevaarlijk is en wat veilig, dan leren we niet om onze wereld goed in te schatten. En als niemand ons toont wat het betekent om van iemand te houden, dan gaan we ook niet leren om van onszelf of van anderen te houden. Dat zijn vaardigheden die we ons leven lang zullen missen.

3. Verbindingen ontwikkelen door interactie

Jonge kinderen leren heel veel in interactie met anderen.

- De ontwikkeling van de zintuigen: iemand die ons uitlegt wat we voelen wanneer we onwetend de hete radiator aanraken, die helpt om kleuren van elkaar te onderscheiden.
- De motoriek: van rollen naar kruipen, opstaan en weer vallen, een lepelje grijpen, uit een beker drinken.
- Het leggen van verbanden: verstoppertje spelen leert ons bijvoorbeeld dat dingen die we niet zien, niet per sé verdwenen zijn.

Zonder al die interacties, is er heel veel dat we niet leren. En dat heeft onmiskenbaar een invloed op onze ontwikkeling.

Groot of klein, ieder draagt zijn steentje bij

100 kilometer stappen in 24 uur voor Hejmo

Deze helden gingen afgelopen zomer de uitdaging aan om 100 kilometer te stappen in 24 uur tijdens de Dodentocht. Daarmee zamelden ze geld in voor Hejmo, ons opvanghuis voor kindvluchtelingen in Kraainem. “Honderd symbolische kilometers voor de duizenden kilometers die de kinderen van Hejmo gestapt hebben op zoek naar veiligheid”, zo klonk het bij de deelnemers. Een prestatie van formaat, die werkelijk een verschil maakt in het leven van kinderen. Bedankt allemaal!

Maarten fietst van België naar Rusland voor het SOS Kinderdorp Pskov

Maarten van Middellem fietste tijdens het Wereldkampioenschap voetbal 3000 km van België naar Rusland. Zo zamelde de supporter van de Rode Duivels geld in voor het SOS Kinderdorp in Pskov. Dat kinderdorp kon hij onderweg ook gaan bezoeken (zie foto). Onze ambassadeur en nationale kapitein, Vincent Kompant, ontmoette Maarten in Sint-Petersburg. Hij stak hem een hart onder de riem. Maarten: “Ik wil iedereen die me tijdens deze trip steunde van harte bedanken. Dankzij jullie zamelde ik 4.164 euro in voor het kinderdorp. We bekijken nu hoe we dat geld zo goed mogelijk kunnen besteden, zodat de kinderen er maximaal baat bij hebben.”

Onze vrijwilligers aan de slag op zomerevenementen

Een dikke dankjewel aan al onze vrijwilligers die deze zomer over ons werk vertelden op diverse evenementen! Jullie steun is goud waard.

Wil je ook graag kwetsbare kinderen in België of in de wereld steunen met je feest of actie? Surf naar www.sos-kinderdorpen.be/geluk en maak je sponsorpagina aan of contacteer ons via welcome@sos-kinderdorpen.be of op het nummer 02/538.57.38. Bedankt voor je steun!

Vriendinnen uit kinderdorp Marokko hebben hun passie gevonden

Dounia, Rafya en Abeer* zijn drie vriendinnen die opgroeien in het SOS Kinderdorp Ait Ourir, Marokko. Al op jonge leeftijd toonden ze interesse voor gevechtssporten. Omdat we bij SOS Kinderdorpen geloven dat kinderen alle kansen verdienen om talenten te ontplooiën, hielpen we de meisjes om zich aan te sluiten bij een karateclub. Vandaag is die interesse uitgegroeid tot een passie. SOS moeder Fatima: "De meisjes hebben talent én ze zijn enorm gemotiveerd. Als ze wedstrijd hebben, staat alles in het teken van karate. Ze zijn er geconcentreerd mee bezig. Ik ben heel blij dat we hen hebben kunnen helpen om hun talent te ontwikkelen. Karate is uitgegroeid tot hun passie!"

Marokko

Eerste noodhulp in Irak: focus op psychologisch welzijn van kinderen

In april 2016 startte SOS Kinderdorpen een eerste noodhulpproject in Irak. Net zoals in Syrië zijn heel veel mensen er op de vlucht voor het geweld van de oorlog. Onze focus ligt daarbij op het psychologisch welzijn van kinderen en het behandelen van trauma. Via de 'Teaching Recovery Technique' leren we kinderen technieken om met hun verleden om te gaan. Zodat ze vandaag én in de toekomst sterker in hun schoenen staan. Tegelijkertijd begeleiden we ook de ouders, zodat zij beter in staat zijn om hun kinderen te beschermen. Bijvoorbeeld door hen aan een duurzame bron van inkomsten te helpen: een handel opstarten of een relevant beroep aanleren. Zo konden we de afgelopen twee jaar ruim 10.000 mensen ondersteunen.

Irak

Gita en Sunita: tweelingzusjes in het SOS Kinderdorp Sanothimi in Nepal

Toen Gita en Sunita* 4 jaar waren, raakten ze zowel hun moeder als hun vader kwijt. Er was geen familie die de zorg van de twee meisjes op zich kon nemen, dus werden ze opgevangen in het SOS Kinderdorp Sanothimi in Nepal. Hun SOS moeder vertelt dat de twee meisjes in het begin erg verdrietig waren en niet met de andere kinderen speelden. Ze zochten het veilige en vertrouwde gevoel op bij elkaar. Ze hadden tijd nodig om zich open te kunnen stellen en er op te vertrouwen dat hun SOS moeder niet bij hun weg zou gaan. Inmiddels zijn de meisjes 8 jaar. Ze zijn nog steeds de beste vriendinnen en schieten goed op met hun SOS moeder en de andere kinderen in het kinderdorp. Ze hebben een stabiele en liefdevolle thuisbasis, dat geeft hen vertrouwen in het leven!

Nepal

* Schuilnamen ter bescherming van de privacy van de kinderen

Na vier jaar kan Reem uit Syrië eindelijk terug naar school

Reem: "Het allerbelangrijkste voor mij, is te weten dat ik 's avonds in een veilig bed kan slapen."

"Het leven op straat is het akeligste dat ik ooit heb meegemaakt", vertelt Reem ons in ons tijdelijk opvangcentrum in Tartous, Syrië. Reem* is veertien jaar oud en is ondertussen acht maanden bij ons. Ze is jarenlang niet naar school geweest en moest werken om te overleven. Een tijd lang leefde ze gewoon op straat.

Een vreselijke nacht

Tot 2014 woonde Reem op een boerderij in de buurt van Aleppo, samen met haar ouders en zes broers en zussen. De oorlog sloeg hun wereld aan diggelen. "Onze burens vertrokken één voor één. Ons dorp werd donker, luid en gevaarlijk. Tijdens een vreselijke nacht verloren we al onze dieren: de helft van onze schapen werd gestolen, de andere helft gedood."

Daarop verlieten ook Reem en haar gezin hun thuis. Net als vele anderen, trokken ze naar Tartous, een relatief veilige zone aan de kust. "We werkten er met het hele gezin op een boerderij, voor kost en inwoning. Maar veel eten was er niet. We gingen vaak slapen zonder zelfs een stukje brood. De eigenaar was een wrede man."

Eindelijk een bed

Als ze ook daar niet meer welkom zijn, is het gezin veroordeeld tot een leven op straat. De ouders worden steeds meer bezwaard met de complexe situatie en zijn

niet meer in staat om voor hun kinderen te zorgen. Wanneer de mensen van ons tijdelijk opvangcentrum in Tartous de situatie van de kinderen opmerken, schieten ze in meteen actie.

Fadia, tweede van links, is de coördinator van ons tijdelijk opvangcentrum in Tartous.

Vandaag vangen we de zeven broers en zussen al acht maanden op, met als doel hen te herenigen met hun familie wanneer dat terug mogelijk is. De kinderen zijn er veilig, krijgen medische zorg en gezonde voeding, basisbehoeften die ze op straat misten. Er is psychologische steun voor kinderen die worstelen met traumatische ervaringen. En we helpen hen om de draad

met het formele onderwijs op te pikken. Omdat sommige kinderen nog nooit naar school gingen (de oorlog is al zeven jaar aan de gang), begint dat bij leren lezen en schrijven.

Het verleden een plaats geven

Fadia, coördinator van ons tijdelijke opvangcentrum in Tartous: "In het begin waren de kinderen wantrouwig en erg beschermend voor elkaar. Na alles wat ze meemaakten is dat normaal. Met ons hele team, psychologen, begeleiders en leerkrachten, hebben we hen verwelkomd in het opvangcentrum. We helpen hen om het verleden een plaats te geven en om sterker te worden voor de toekomst."

"Het allerbelangrijkste voor mij, is te weten dat ik 's avonds in een veilig bed kan slapen", vertelt Reem ons nog. "Veiligheid is waar ik het meeste naar verlangd heb."

Dit project is gefinancierd met de steun van de Europese Unie

PARTNERS

Met een warm gevoel naar school

Naar school gaan is elke dag opnieuw een spannende belevenis: vriendjes maken, nieuwe dingen leren, toetsen afleggen... best wel een grote uitdaging! Een klein duwtje in de rug is dan altijd welkom. Daarom maakten we vanuit SOS Kinderdorpen Kus & Knuffel briefjes: een pakje van 20 briefjes die je mee kan geven in de brooddoos: 'jouw superkracht is ...', 'Ik ben beretrots op jou want...', 'Ik vind je lief omdat ...'.

Zo gaan kinderen met een extra warm gevoel naar school. Dankzij de actie van Planta vonden onze Kus & Knuffel briefjes alvast hun weg naar 40.000 gezinnen. Wil je de briefjes ook op jouw evenement, school of bedrijf verdelen? Stuur een mailtje naar collega Véronique via veronique.vermeylen@sos-kinderdorpen.be.

Kim Clijsters organiseert sportdag voor kinderen uit onze Belgische projecten

De kinderen uit onze drie Belgische projecten waren midden september welkom op de Kim Clijsters Academy in Bree. Zes sportcoaches, onder wie onze twee ambassadrices Kim Gevaert en Kim Clijsters, organiseerden er een geweldige sportdag. Het was een dag boordevol energie, ontdekking, ontmoeting en zorgeloos plezier. Een dikke dankjewel aan de coaches en aan alle kids voor hun energie en enthousiasme!

Beloftevol partnerschap met Pro Basketball League

Hou de maand december in de gaten, want tijdens de Kerstperiode staat ons nieuwe partnerschap met de Pro Basketball League in de spotlights. Samen het veld op voor kinderen in moeilijke familiesituaties dus. Wij zijn alvast zeer fier op dit nieuwe partnerschap. Bedankt Pro Basketball League!

Met dit pakje van de Sint, help je een kind

Krijgen je medewerkers of klanten ieder jaar een verrassing van Sinterklaas? Surf dan zeker eens naar www.sos-kinderdorpen.be/sinterklaas. Als je de Sint langs die weg laat weten wie er een heerlijk pakketje chocolade verdient, dan gaat er tot drie euro per pakket naar SOS Kinderdorpen. Zo zorg je er mee voor dat deze kinderen opgroeien in een warme thuis.

Ahmed el Abed, begeleider in ons opvanghuis Hejmo

Begeleider Ahmed blikt terug op twee jaar Hejmo

“Wat ik kan, kan jij ook. Meer nog: je kan het beter.”

Ahmed el Abed is begeleider in ons opvanghuis Hejmo en een rolmodel voor de kinderen en jongeren die er opgroeien. Hij blikt terug op de weg die zij de afgelopen twee jaar hebben afgelegd.

Ervaringsdeskundige

Het eerste wat ik moet vertellen, is dat ik zelf heb meegemaakt wat onze kinderen en jongeren in Hejmo vandaag doorstaan. Ik ben geboren in Mauretanië en was er muzikengineur. Maar ik was er niet meer veilig en ben in 2013 moeten vluchten naar België. Ook voor mij was dat moeilijk. De reis, de procedure om asiel aan te vragen, Nederlands leren, de cultuur verkennen, werk zoeken... héél moeilijk. En ik miste mijn familie. Ongeveer een jaar na mijn aankomst tekende ik mijn eerste arbeidscontract in België, bij de Kringloopwinkel. Nadien deed ik ervaring op als begeleider

in een opvangcentrum van Fedasil en in november 2016 startte ik bij Hejmo.

“Ik weet hoe groot de uitdagingen zijn waar onze kinderen en jongeren voorstaan.”

Dat ik zelf vluchteling ben, helpt me in mijn werk met hen. Ik vertel veel vanuit mijn eigen ervaring. Ik kan hen zeggen: “Wat jij doormaakt is normaal. Ik heb net hetzelfde meegemaakt.” Ik weet hoe groot de uitdagingen zijn waar onze kinderen en jongeren voorstaan.

Tandpasta en kilo's fruit

In vergelijking met het opvangcentrum waar ik tevoren werkte, gaan onze gasten heel goed om met die uitdagingen. Hejmo is veel kleiner. En daardoor kunnen we hen heel persoonlijk begeleiden. Mijn job is ook veel moeilijker hier: ik ben voor een stuk een ouder voor hen, inclusief de verantwoordelijkheden die dat met zich meebrengt.

Een voorbeeld van de vooruitgang die ze al boeken: in het begin kregen we van de OKAN-school (onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers, n.v.d.r.) regel-

De kinderen en jongeren kunnen de stress en spanning van hun vlucht stilaan vergeten

matig klachten over de hygiëne van veel jongens. In de omstandigheden waarin ze opgegroeid zijn, was dat gewoon niet aan de orde. Nu komen ze zelf naar ons als hun tandpasta of zeep op is.

“Hejmo is veel kleiner. En daardoor kunnen we hen heel persoonlijk begeleiden.”

Hetzelfde met voeding: in het begin aten ze eender wat. Chips, cola, koeken. Nu slaan ze zelf aan het koken, mét groenten. En ze eten kilo's fruit. Ze nemen zelf de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor hun lichaam en gezondheid. Dat is een grote stap!

Wat ik kan, kan jij ook

Die eigen verantwoordelijkheid is heel belangrijk. We spreken hen daar zoveel mogelijk op aan. *“Geen zin om naar school*

te gaan? Goed. Ik ga je niet straffen. Ik ga je niet dwingen. Maar je zal alles nadien moeten inhalen.” Dat werkt wel alleen als je veel met hen praat. Héél veel. *“Wil je later een job? Een huis? Een auto? Wil je een meisje van hier ontmoeten? Dan moet je Nederlands kunnen. Een diploma halen. Vaardigheden verwerven. Te moeilijk voor jou? Nee natuurlijk niet. Kijk naar mij. Het is mij gelukt. Wat ik kan, kan jij ook. Meer nog: je kan het beter.”*

Religie is een keuze, geen verplichting

De taal aanleren zal je pas echt lukken als je ook open staat voor de cultuur van hier. Dat wil niet zeggen: vergeet alles wat je thuis geleerd hebt en neem volledig de lokale cultuur over. Wél: vul het goede van jouw cultuur aan met het goede van hier. Bijvoorbeeld op het vlak van religie: voor veel jongeren uit het Midden-Oosten is godsdienst iets hard en strak. Een middel om een onderscheid te maken tussen “wij” en “zij”. Bij de eerste Ramadan-periode in Hejmo was er

Hejmo in het kort

De escalatie van het geweld in het Midden-Oosten maakt het daar steeds moeilijker om te leven. Zo moeilijk dat mensen hun leven wagen om de gevaarlijke tocht richting Europa te ondernemen, met risico op eigen leven. Onder hen ook veel minderjarigen die zonder ouders of familie op weg zijn. Ze verloren hun familie onderweg of werden vooruit gestuurd om voor zichzelf en hun familie een beter leven mogelijk te maken.

Fedasil en Agentschap Jongerenwelzijn wilde voor 150 van deze kinderen een kleinschalige, familiale opvang. Want met een goede omkadering, hebben zij een goede kans op een succesvolle toekomst in België. Negen van die kinderen en jongeren vinden vandaag een warme thuis in Hejmo, ons opvanghuis in Kraainem.

Help de kinderen en jongeren in Hejmo om op te groeien tot zelfredzame burgers.

Doe een gift op rekeningnummer BE17 3100 4034 5521 of surf naar www.sos-kinderdorpen.be/gift.

een grote druk onder de jongeren om mee te vasten. Het was dwingend. We hebben hen proberen aan te tonen dat ook dingen die niet islamitisch zijn, goed kunnen zijn. Dat mensen van een andere godsdienst hen vandaag helpen. Dat Islam geen haat is, maar liefde. Met één jongere ben ik zelfs naar een Imam in Brussel geweest, om hem een andere beleving van religie te tonen. Vandaag heerst er een sfeer waarin iedereen zelf kiest of hij meedoet aan de Ramadan of niet. Religie is een keuze geworden, geen verplichting.

“Ik zie veel potentieel in de kinderen en jongeren in Hejmo”

Grenzen stellen met woorden

Dat naar ons gevoel ‘harde’ karakter voelden we bij de start ook in de manier waarop ze grenzen stelden naar elkaar toe. Velen hebben in hun thuisland geleerd dat grenzen stellen betekent: een klap uitdelen. Na veel luisteren, overleggen, praten, tonen en beleven, begrijpen ze nu dat je ook grenzen kan stellen via woorden. We respecteren hun visie, maar tonen dat het ook anders kan. Dat heeft ons samenleven in Hejmo veel positiever en energiever gemaakt.

Overlevingsmodus achterlaten

Met die positiviteit kunnen de kinderen en jongeren stilaan ook hun overlevingsmodus achter zich laten. Ze kunnen de stress en spanning van hun vlucht stilaan vergeten en stellen zich opnieuw open voor het plezier van leuke dingen. Ze gaan samen voetballen, kunnen genieten van muziek, praten met ons over een meisje dat ze leerden kennen... Ze staan open voor het leven.

Een netwerk opbouwen

Ook de hulp van een aantal steungezinnen heeft een positieve invloed. Drie jongens in Hejmo kunnen regelmatig terecht bij een gezin uit de buurt. Gewoon om samen iets leuks te doen, elkaar te leren kennen, ervaringen te delen. Een voorbeeld: één van onze oudere jongens ging voetballen bij Overijse. Daar leerde hij een vriend kennen, Fabio. Ondertussen is de jongen meerderjarig en kan hij dus officieel niet meer in Hejmo wonen. De mama van Fabio heeft de jongen nu in huis genomen. Ze is een beetje zijn pleegmoeder geworden.

Toekomst

Dat sociale netwerk is heel belangrijk voor hun toekomst. Op het moment dat ze achttien zijn, gaan ze waarschijnlijk nog niet alles onder de knie hebben om volledig zelfstandig te zijn. Dat kunnen de meeste jongvolwassenen die hier geboren en getogen zijn ook niet. Daarom hebben ze steunpilaren nodig in de samenleving. Mensen op wie ze kunnen terugvallen. Ik zie veel potentieel in de kinderen en jongeren in Hejmo, ik geloof in hun toekomst. Maar we moeten hen wel allemaal samen kansen geven.

Steungezinnen gezocht!

Heb je nog een plaatsje vrij aan je tafel? Dan wil je misschien steungezin worden van één van onze jongeren in Hejmo. Dat wil zeggen: af en toe een dagje samen doorbrengen en rustig aan een duurzame band opbouwen. Zo bied je een basis die zijn of haar integratie bevordert, die helpt om zijn of haar Nederlands te verbeteren, die de start van een sociaal netwerk kan zijn. Surf naar www.sos-kinderdorpen.be/steungezin voor meer informatie.

Van kindvluchteling tot zelfredzame burger

Jo Voets is orthopedagoog en geeft vanuit zijn jarenlange ervaring in de Vlaamse jeugdzorg mee richting aan Hejmo.

Integratie is een proces. En daarbij is het belangrijk om elke fase van dat proces te respecteren. Als niet-begeleide minderjarige vluchtelingen net in het land toekomen, is integratie nog niet aan de orde.

De eerste fase, is het ONTHAAL: rust bieden, veiligheid, bestaanszekerheid. De dynamiek van de overlevingsmodus en het trauma tijd geven om weg te ebben.

Stap 2 is PARTICIPEREN: deelnemen aan de normale aspecten van het dagelijkse leven in de nieuwe omgeving. Heel gewone dingen als naar de winkel gaan, samen koken, de omgeving verkennen.

Vanuit de veiligheid van stap 1 en het voorzichtig aftasten van stap 2, kunnen we stilaan evolueren naar stap 3, INTEGRATIE. Waarbij integratie betekent dat je, vanuit je eigen identiteit, geleidelijk aan elementen van hier overneemt. Met de ene hand houd je je eigen roots vast, met de andere reik je naar de nieuwe cultuur.

Doorheen die drie fases hebben we bijzondere aandacht voor vier specifieke thema's, waarvan we weten dat die van groot belang zijn voor kinderen die hun thuisland moesten ontvluchten.

- 1. Het gevoel ergens thuis te horen.** Nadat ze hun eigen thuis moesten achterlaten, is het heel belangrijk dat ze het gevoel hebben ergens deel van uit te maken. Net daarom is Hejmo familiaal en kleinschalig en is het een gewone gezinswoning.
- 2. Het vermogen om zichzelf te zijn.** In een overlevingsmodus is er weinig ruimte voor de beleving van het 'ik'. We helpen de jongeren bij het terugvinden en verder opbouwen van hun eigen identiteit, want dat is ook het vertrekpunt voor hun integratie.
- 3. Het verwerven van vaardigheden.** Veel zaken die de kinderen in hun thuisland leerden, zijn hier niet meer van toepassing. We helpen hen met het ontdekken en ontwikkelen van vaardigheden die ze hier kunnen inzetten.
- 4. Het evenwicht tussen geven en nemen.** Op veel kinderen die hier toekomen, ligt een grote druk. Ze moeten het maximum halen uit wat "het rijke Europa" te bieden heeft en hun familie helpen. Dit proberen we om te draaien naar een cultuur van geven en nemen.

En natuurlijk is er ook aandacht voor de normale ontwikkeling: zelfzorg, respect, taalontwikkeling. Want niet vergeten: naast vluchteling zijn deze kinderen ook gewoon tiener of jongvolwassene, met alle 'groeipijnen' die eigen zijn aan de leeftijd.

Een ronde tafel over testamenten bij u thuis ?

Denkt u erover na een goed doel op te nemen in uw testament en wilt u SOS Kinderdorpen graag beter leren kennen? Wij komen met plezier tot bij u thuis voor een presentatie en een vrijblijvend gesprek. Misschien zijn er ook mensen in uw naaste omgeving die geïnteresseerd zijn om deel te nemen? Dan kunnen we ook hen uitnodigen.

Contacteer onze expert testamenten John Brillon via 0495 26 63 84
of mail john.brillon@sos-kinderdorpen.be.